इक्षुरसस्यापि श्यामत्वात्तदुदधेः कालमेघप्रतिमत्वं ॥ तीर्थेन उपायेनाभिगम्य प्राप्य ॥३८ ॥ ततइक्षुसागरात् परतः रक्तजलं रक्तवर्णजलं ॥ अतएव लोहिताख्यं कूट शाल्मलीं शाल्मलीद्वीपत्वप्रयोजकवृक्षं जंबूद्वीपे जंबुवत् ॥ ३९ ॥ तत्र कूटशाल्मलीसमीपे ॥ ४० ॥ शैलशृंगेषु सुरासमुद्रांतर्वर्तिशैलशृंगेषु लंबंते अधोमुखाइति शेषः ॥ ४१ ॥ सूर्यस्योदयनंप्रति ॥ सूर्योदयंप्राप्योर्ध्वमुखाः सूर्येण युध्यमानाः सूर्येणाभितप्ताः तन्मंडलब्रह्मतेजोभितप्ताः ब्रह्मतेजोभिरहन्यहनि त्रैवर्णिकप्रवर्तितैः ब्रह्मविद्यातेजोभिर्निहताःसंतः सुरोदजले पतंति ॥ ततः पुनरुज्जीविताः लंबंतेस्म शैलशृंगेष्वितिशेषः ॥ अत्रकतककृतः शैलशृंगेषुलंबंतइत्यादिश्लोकद्वयंप्रक्षिप्तं ॥ तानिर

तंकालमेघप्रतिमंमहोरगनिषेवितं ॥ अभिगम्यमहानादंतीर्थेनैवमहोदधिं ॥ ३८ ॥ ततोरक्तजलंभीमंलोहितंनामसागरम् ॥गत्वा प्रेक्ष्यथतांचैवबृहतींकूटशाल्मलीम् ॥ ३९ ॥ गृहंचवैनतेयस्यनानारत्नविभूषितं ॥ तत्रकैलाससंकाशंविहितंविश्वकर्मणा ॥ ४० ॥ तत्रशैलनिभाभीमामंदेहानामराक्षसाः ॥ शैलशृंगेषुलंबंतेनानारूपाभयावहाः ॥ ४१ ॥ तेपतंतिजलेनित्यंसूर्यस्योदयनंप्रति ॥ अभितप्तास्मसूर्येणलंबंतेस्मपुनःपुनः ॥ ४२ ॥ निहताब्रह्मतेजोभिरहन्यहनिराक्षसाः ॥ ततःपांडुरमेघाभंक्षीरोदंनामसागरं ॥ ४३ ॥ गत्वाद्रक्ष्यथदुर्धर्षामुक्ताहारमिवोर्मिभिः ॥ तस्यमध्येमहान्श्वेतोऋषभोनामपर्वतः ॥ ४४ ॥ दिव्यगंधैःकुसुमितैराचितैश्चनगैर्वृतः ॥ सरश्चराजतैःपद्मैर्ज्वलितैर्हेमकेसरैः ॥ ४५ ॥ ताम्नासुदर्शनंनामराजहंसैःसमाकुलं ॥ विबुधाश्चारणायक्षाःकिन्नराश्चाप्सरोगणाः ॥ ४६ ॥

क्षांसिमंदेहारुणंद्वीपेप्रक्षिपंतीति श्रुतौ ॥ अरुणद्वीपे तत्प्रक्षेपोक्तेरत्रारुणद्वीपप्रसंगाभावात्प्राचीनपुस्तकेष्वदर्शनाच्चेत्याहुः ॥ ततःपांडुरेति॥अत्र सुराक्षीरोदयोर्मध्ये सर्पिदधिसमुद्रयोर्विवेचनानुक्तिस्तत्रविचेतव्यदुर्गस्थलाभावादितिकतकः ॥ अनुक्तमपि तदुभयविवेचनमर्थतोवगंतव्यमितितीर्थः ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ मुक्ताहारमिव ऊर्मिभिस्तद्वंतमिवेत्यर्थः ॥ ४४ ॥ सरश्च नाम्ना सुदर्शनमित्यन्वयः ॥ ४५ ॥ नामशब्दः प्रसिद्ध्यर्थः ॥ ४६ ॥